

7.

Katalog:

Berilo 1, str. 88

- petrarkizem; sonet kot pesniška oblika

FRANCESCO PETRARCA : O, BLAŽEN BODI ČAS POMLADNIH DNI

Petrarkizem :

Ljubezenska poezija, zlasti v sonetni obliki, gre za kult ljubljene žene, slavljenje njene lepote, vključena je ljubezenska tožba, nihanje med blaženostjo in trpljenjem. Motivno in slogovno izhaja iz Petrarcoeve poezije.

Petrarcova ljubezenska poezija je nastala iz sestavin trubadurske lirike in sladkega novega sloga. Svoje sonete je naslavljal Lauri, po enih razlagah poročeni mladi ženi, po drugih pa pesnikovi fiktivni ženski - idealu, plodu njegove domišljije.

Ljubezen ni več samo duhovna, ampak tudi senzualna.

Motivi lirike :

- neuslišana ljubezen
- občudovanje kreposti in lepote ljubljene ženske
- obup zaradi njene nedostopnosti

Sonet :

V sonetu izpoveduje svojo ljubezen, srečo, blaženost, ki jo občuti ob tem. S podobo Amorja se navezuje na starorimsko tradicijo. Sonet je italijanska pesniška oblika, ki jo je uporabljal že Dante, izpopolnil pa Petrarca.

Sestavljen je iz štirih kitic. Prvi dve sta kvartini - štirivrstičnici, drugi dve tercini - trivrstičnici. Verz je enajsterec, rima je v kvartinah oklepajoča (abba) ali prestopna (abab), v tercinah pa verižna.

Sonet je lirska pesniška oblika, dvodelnosti v obliki ustreza tudi dvodelnost v vsebini. Shakespeare je uveljavil drugačen, angleški tip soneta.